

જે શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજશ્રીની મૂર્તિ સમક્ષ 'બ્રહ્મજ્યોતિ'માં મંદિર માટેનો સંકલ્પ કર્યો હતો...
તે મૂર્તિના સાંનિધ્યે તે ભક્તો-સંતો સાથે પૂજા-અર્ચના !

(ક્રમશઃ)

અનુપમની હે અમૃતધારા...!

~ સદ્ગુરુ પરમ પૂજ્ય શાંતિદાદા

૧૫ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨, પ્રાતઃ પ્રાર્થનાસભામાં માહાત્મ્યગાન
ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રાગટ્યસ્થાન, મહાતીર્થ છપૈયા ધામ, ઉત્તરપ્રદેશ

મહાતીર્થ છપૈયાપુર પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ અહીંયાં પ્રગટ થયા. ૭ વર્ષ આ ભૂમિને પાવન કર્યા પછી અયોધ્યા પધાર્યા. સમગ્ર દેશમાં વિચરણ કર્યું અને ગુજરાતમાં પધાર્યા. કેટલાય જીવોને પોતાનો સંબંધ આપ્યો.

યોગીબાપા જ્યારે વિચરણ કરતા ત્યારે ભગવાનના ભક્તોના મહિમાની વાત વારંવાર કરતા ને સમજાવતા પણ ખરા. આપણું સમગ્ર તંત્ર દિવ્ય ત્યારે જ બને જ્યારે આપણને જે પ્રગટ ને પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ મળ્યું છે તેમને વિષે સંપૂર્ણ દિવ્યભાવ ! તેમના દ્વારા આપણું કલ્યાણ થઈ રહ્યું છે એવો સંપૂર્ણ વિશ્વાસ અને એમના સંબંધવાળા સૌ મુક્તો પણ નિર્દોષ મનાય તો જ સમગ્ર દિવ્ય થાય છે.

સાહેબદાદાએ આપણી પર બહુ મોટી કૃપા કરી છે ! એવા ભક્તોને અહીં સાથે લઈને આવ્યા છે. એકબીજાનો મહિમા સમજાય, એકબીજાને વિશે દિવ્યભાવ થાય, સાથે બેસીને આટલી ધૂન કરાવે, પ્રાર્થના કરાવે, દર્શન આપે, મૂર્તિ આપે, સ્મૃતિ આપે; પળેપળની કેટલી સ્મૃતિ આપે ! આ બધી સ્મૃતિ વાગોળવાની છે. આ દિવ્ય પુરુષ એ સાક્ષાત્ પરબ્રહ્મ અને બ્રહ્મનું તત્ત્વ ધારણ કરેલા દિવ્ય પુરુષ છે, બ્રહ્મનું સાકાર સ્વરૂપ છે; તેવા ભાવ સાથે સ્મૃતિ કરીએ તો ચોક્કસ આપણા 'સ્વ'ના ભાવ ઓગળી જાય, દિવ્ય થઈ જાય.

આવા અવસર તેઓ વારંવાર આપે. એમને હૃદયમાં એક જ કુરુણામય ભાવ છે કે, આ સૌ ચૈતન્યો, જેમને મારા વિશે સ્નેહ થયો છે, જેમને આછીપાતળી પણ ઓળખાણ થઈ છે તે સર્વેનાં હૃદય ચોખ્ખાં થાય, નિર્મળ થાય, પ્રભુ એમાં બિરાજી જાય; આ એક જ ભાવ અને એક જ હૃદયના ઉમળકાથી બ્યાશી વર્ષે આપણા સૌ માટે તેઓ સતત કાર્ય કરે છે.

આપણી આંખો સામે આપણે જોઈએ છીએ એમની દિવ્યતા, આત્મસ્પર્શ કેટલા બધા આત્માઓને સ્પર્શ કરે છે ! આજે આનંદીબહેન આવ્યાં. લૌકિક રીતે બહુ મોટાં છે. ગવર્નરની પોઝિશન એટલે બહુ મોટી પોઝિશન. બંધારણની રીતે જોતાં તો ચિક્ષ મિનિસ્ટર કરતાં પણ ઉપર કહેવાય. તેઓ

અહીં પધાર્યા. આટલી સહજ રીતે આપણી સાથે તેઓ ભળે અને સાહેબ વિશે અંતરમાં એટલો બધો દિવ્યભાવ થાય, અંતર નિર્મળ થઈ જાય, ચોખ્ખું થઈ જાય. આપણાં સૌની ઉપર કેટલી બધી કૃપા છે ! આપણને એમના પોતાનાં માન્યાં છે કે, ‘આ સૌ મારાં !’ આટલો જ વિચાર કરીએ તો આપણું હૃદય પ્રેમથી છલકાઈ જાય. તેઓ એમ કહે છે કે, ‘તમે સૌ મારાં છો’ – આ શબ્દોનું મૂલ્ય બહુ છે. આપણા એકેએક જણને વિશે તેમનો આવો ભાવ છે. એમની સ્મૃતિ આપણને અખંડ રહે તો ચોક્કસ અંદરના ‘સ્વ’ ઓગળી જાય, એવી કૃપા એમણે કરી છે !

અહીંયાં આવ્યાં છીએ તો આપણે દર્શન કરીએ, એ દર્શન જીવમાં ઉતારીએ. જે ઘનશ્યામ આ સ્થાનમાં પ્રગટ થયા છે એ જ ઘનશ્યામનું તત્ત્વ ધારણ કરેલા દિવ્ય પુરુષો આપણને મળ્યા છે. મહારાજ-સ્વામી પછી શાસ્ત્રીજી મહારાજ, યોગીજી મહારાજ આપણને મળ્યા. અને એ જ યોગીજી મહારાજે આપણને સાહેબજી આપ્યા. યોગીજી મહારાજની આજે સ્મૃતિ કરીએ છીએ. કેવા દિવ્ય પુરુષ હતા ! એક દષ્ટિ કરે ને આપણા ચૈતન્યને ભેદી નાખે, જગતના સંકલ્પો વિરામ કરાવી દે; એવા દિવ્ય પુરુષ ! યોગીબાપાને સાંગો પાંગ સાહેબદાદાએ ધાર્યા છે, એમની દષ્ટિ પણ આત્મભેદક છે, આત્માને નિર્ગુણ કરી દે તેવી છે. એવા માહાત્મ્ય સાથે એમની સ્મૃતિ કરીએ તો ચોક્કસ આપણું હૃદય નિર્મળને પવિત્ર થઈ જાય, વિચારો શુદ્ધ થઈ જાય, ભગવાનની સ્મૃતિ અખંડ રહે. એ ભગવાન આજે મને આ દિવ્ય સ્વરૂપે પ્રાપ્ત થયા છે, એ સ્મૃતિ સદાય રહે. જ્યારે પણ પ્રાર્થના-ભજન કરવા બેસીએ ત્યારે આ સ્મૃતિ બહુ કામ આવશે. અને એટલા માટે જ આપણને તેઓ લઈ આવ્યા છે, તેવો ભાવ રાખી અને સતત એ સ્મૃતિ આપણે આપણા હૃદયમાં સ્થિર કરી લઈએ, ભરી લઈએ. જ્યારે પણ પ્રાર્થના-ભજન કરવા બેસીએ ત્યારે અખંડ સ્મૃતિ સંભારીએ તો અંતર ચોખ્ખું થઈ જાય. આ કરાવવાના હેતુ માટે તો સાહેબનું પ્રાગટ્ય છે. એ માહાત્મ્ય આપણે સમજીએ અને એમનાં ચરણોમાં મસ્તક ઝુકાવતા જઈએ.

‘ચરણ સરોજ તમારાં વંદું કર જોડી...’ મુક્તાનંદ સ્વામીએ શ્રીજી મહારાજને કહ્યું, ‘ચરણસરોજ-ચરણકમળ તમારાં...’ આજે આપણને આટલાં વર્ષે સમજ પડી કે, એ ચરણકમળ એટલે આ સંત-સત્પુરુષ ! ‘ચરણે શીશ ધર્માથી દુઃખ નાખ્યાં તોડી...’ શીશ એમના ચરણમાં મૂકીએ છીએ. શીશ એ તો બુદ્ધિનું સ્થાન છે, જ્ઞાનનું સ્થાન છે. જ્યાં આગળ બુદ્ધિ છે તે શીશ તમારાં ચરણોમાં મૂકું છું. આપણે હરીએ-ફરીએ છીએ ત્યારે આસપાસના મુક્તોમાં કેટલા બધા જાતજાતના વિચારો થાય છે ! કોઈને વિશે સારા ભાવ, કોઈને વિશે

સહેજ એવો ઓછો ભાવ એવું બધું થાય છે. ભગવાનનાં સ્વરૂપો છે, ભગવાનના સંબંધવાળા મુક્તો છે, જેમને સાહેબદાદાએ સ્વીકાર્યા તે બધા ભગવાનના અક્ષરમુક્તો જ ! તેવા ભાવમાં સહેજ પણ ઓરોભાવ આવે ત્યારે તે બુદ્ધિ જ લઈ આવે છે. ચરણે શીશ ધરી દીધું, બુદ્ધિ એમના ચરણોમાં સમર્પિત કરી દીધી પછી એકેએક મુક્તનાં દર્શન કરતાંની સાથે એમના મહિમાના ભાવમાં જતું રહેવાય.

આપણે બધાંય એક દિવ્ય પુરુષના ખોળે બેઠાં છીએ. સૌનાં કલ્યાણ સો ટકા થવાનાં. સંબંધ કેટલાં બધાંને થાય છે ? આજે સાહેબજી પાસે કેટલા મોટા મોટા પોલીસના ઓફિસરો આવ્યા. ચરણમાં મસ્તક મૂકીને સાહેબ પાસે આશીર્વાદ માંગ્યા. એક મુક્તરાજને તો સાહેબે માળા આપી. કેટલાં ભાગ્યશાળી ચૈતન્યો હશે ! આમ જોઈએ તો આવાં બધાં ચૈતન્યોને સંબંધ આપવા માટે જ આ દિવ્ય પુરુષોનું વિચરણ હોય છે. એ માળા આપી, એમણે સ્વીકારી. હૃદયમાં સાહેબદાદા માટે કેટલો બધો અંતરથી ભાવ ! તેનાં એમના મુખારવિંદ પર દર્શન થતાં હતાં. આપણી ઉપર તો એમની અખંડ દષ્ટિ છે, અખંડ કૃપા છે. આપણને તો એમણે સ્વીકાર્યા છે, આપણે એમનાં સંતાનો છીએ. અંદર-અંદર સુહૃદભાવ-એકતાથી એ દિવ્ય પુરુષને રાજી કરવા માટે સમગ્ર વિચાર, વાણી ને વર્તન આપણાં થાય તો તેઓ રાજી થઈ જાય.

તો આજે તો એટલી જ પ્રાર્થના કરવી છે,

આ દિવ્ય સ્થાન છે. પવિત્ર સ્થાન છે. આપણા માટે તો આ સ્થાન બહુ મોટું છે. સાહેબના હૃદયમાં પણ ‘ધારી’ તીર્થ અને આ ‘છપૈયા’ તીર્થ – બે માટે અપરંપાર ભાવ છે. એટલે તો આપણને એની હંમેશાં સ્મૃતિ રહે તે માટે બ્રહ્મજ્યોતિમાં બે તીર્થ ઊભાં કર્યાં. આવા દિવ્ય સ્થાનમાં આપણે સૌ બેઠાં છીએ, એમનું દિવ્ય સાંનિધ્ય છે ત્યારે પ્રાર્થના એટલી જ કરવી છે કે, જે હેતુ લઈને શ્રીજી પધાર્યા – ચૈતન્યોને સંબંધ આપીને શુદ્ધ કરવા માટે, ભક્તિની સમજ આપવા માટે, ભક્તિ કોને કહેવાય તે સાચા અર્થમાં સમજીને થાય એવા દિવ્ય હેતુ લઈને મહારાજ આ બ્રહ્માંડમાં આવ્યા. અને ગુણાતીત અને ગુણાતીતભાવને પામેલાં દિવ્ય સ્વરૂપોને પ્રગટ રાખ્યાં. એવા આપ છો દયાળુ ! અમારી પ્રાર્થના એટલી જ છે – અમારી માધિકબુદ્ધિ છે, અમે અમારા ‘સ્વ’ના ભાવમાં છીએ, બુદ્ધિ દિવ્ય નથી થઈ ત્યાં સુધી ક્યાંક ને ક્યાંક અમને એવો ભાવ આવી જાય છે. બહુ ખટકે છે, હૃદયમાં દુઃખ પણ થાય છે કે, આવા દિવ્ય સ્વરૂપને વિશે જો મનુષ્યભાવની લકીર પણ હશે તો સંપૂર્ણ જે અક્ષરધામનો આનંદ, અક્ષરધામનું સુખ; તે પ્રાપ્ત કરવાનું બાકી જ રહેશે.

ગોંડલમાં સાહેબદાદાને સવા સો જેટલી મૂર્તિ આપીને યોગીબાપાએ જે આશીર્વાદ આપ્યા... 'હે જશુભાઈ સાહેબ ! આ મૂર્તિ તમે જેને દેશો એનું કલ્યાણ થઈ જશે. અક્ષરધામનો આનંદ પામશે.' આપણે સૌ તો એવાં ભાવ્યશાળી છીએ. અત્યારે અહીં જે બિરાજમાન છે તે સર્વને સાહેબદાદાએ મૂર્તિ આપી છે. સર્વની સાથે એ મૂર્તિ છે. એ માહાત્મ્ય - બાપાના આશીર્વાદ એમના દ્વારા આપણી પર અખંડ વરસી રહ્યા છે. 'તમે સંકલ્પ ન કરો એ તમારી ખોટ, પૂરા ના કરીએ તે અમારી ખોટ' આ આશીર્વાદ વારંવાર સાંભળ્યા છે. એ શું સંકલ્પ કરે ? જે આ મારાં ચૈતન્યો છે, હકીકતમાં તો તેઓ શ્રીજીના સંબંધને પામેલાં છે, યોગીબાપાના સંબંધને પામેલાં ચૈતન્યો છે ; એ સર્વ દિવ્ય થઈ જાય, એમના સ્વભાવ ટળી જાય, કેવળ પ્રભુની મૂર્તિ અખંડ સાંભર્યા કરે. એ પોતે મૂર્તિ સંભારે ત્યારે સાંભર્યા જ કરે એવા બનાવવાં છે ; એવા સંકલ્પો તેઓ કરે.

એમને કેટલું બધું આપી દેવું છે ! આવા દિવ્ય પુરુષ આપણને આપવા માટે ગરજુ થયા છે, ત્યારે તે સ્વીકારવાની શક્તિ આપણને મળે તે માંગવું છે.

સાહેબદાદા, અમે અમારા 'સ્વ'ના ભાવમાં એટલા બધા જતા રહીએ છીએ કે, આ બ્રહ્માંડમાં આપનું અવતરણ જે હેતુ માટે થયું છે, અમને સૌને ચોખ્ખાં કરવા માટે થયું છે તે ભુલાઈ જાય છે. અને આપ એ હેતુ માટે પધાર્યા છો તો અમ સર્વનાં એવાં કલ્યાણ થવાનાં છે એ

માહાત્મ્ય ભુલાઈ જાય છે. સર્વને વિશે એવો દિવ્યભાવ, મહિમાનો ભાવ - અમને સૌને અહીં આવ્યાં છે તેમને રહે અને નથી આવ્યાં તે બધાંને પણ અખંડ રહે, જેને જેને આપનો સહેજ પણ સંબંધ છે એ સર્વને રહે તે માટે હે દયાળુ, કૃપા કરો ! અને જે હેતુ માટે મહારાજ પધાર્યા, જે હેતુ માટે યોગીબાપા પધાર્યા, જે હેતુ માટે આ બ્રહ્માંડમાં આપ પધાર્યા છો ; એ હેતુ સિદ્ધ થાય. જે-જે એવા હેતુ લઈને મંડ્યાં, સાહેબદાદાને વિશે પૂર્ણ દિવ્યભાવ કર્યો, તો અશ્વિનદાદા, રતિકાકા, હર્ષદદાદા, પૂનમદાદા, ડોક્ટરદાદા, વી.એ.સ.દાદા જેવાં સ્વરૂપો એ પાર પામી ગયાં. સાહેબદાદાની દિવ્ય દષ્ટિ તો આપણી પર છે જ, પણ એવીને એવી દષ્ટિ અશ્વિનદાદાની પણ છે, એવા ભાવથી એમનાં દર્શન કરીએ, એમની આજ્ઞા પાળીએ તો પણ આપણાં 'સ્વ' ઓગળી જાય, શુદ્ધ થઈ જાય દયાળુ ! એવા ભાવથી સર્વની સાથે વ્યવહાર કરવાનું અમને ખૂબ બળ આપો, ખૂબ બળ આપો. અખંડ માહાત્મ્યમાં રહીને સર્વને મળીએ, હરીએ, ફરીએ, વાત કરીએ, સેવા કરી લઈએ એવા અમને બનાવી દો, એવી કૃપા આ દિવ્ય સ્થાનમાં અમારી પર વરસાવો એ જ પ્રાર્થના છે ! વરસાવી છે તે સમજવાની, સ્વીકારવાની પણ શક્તિ આપો ; કારણ કે, એ કામ તો આપ અખંડ કરો છો ! આજે આપે કેટલી બધી સ્મૃતિ આપી છે અમને ! એ સ્મૃતિમાં ગરકાવ રહી અમે સૌ સદાય આપને પ્રસન્ન કરતા રહીએ એવા આશીર્વાદ આપો એ જ પ્રાર્થના !

જય સ્વામિનારાયણ.

શ્રી ઘનશ્યામ પ્રાગટ્યસ્થાન

